

Vzorový prijímací test zo slovenského jazyka a literatúryGYMNÁZIUM JURA HRONCA

UKÁŽKA 1

Neľútostná samota ...

tá čo ma zabíja

tá s ktorou usínam

najlepšia priateľka

tak pýtam sa seba

nikoho nemám?

náručie v

smútok odíde morom

či len faloš? či len klam?

či je to správne aby zostal človek

nemám už viac, nemám nikoho

môj život zmenil sa

bojím sa čoho?

že otrávim sa

otrávim tým jedom ľudským

menom bolesť, závisť

klamstvo, nenávisť..

a preto prosím

ak toto

zamysli sa nad tým čo robíš

lebo to veľmi bolí :(

(upravené - www.texty.vychytane.sk)

K ukážke 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 08.

1. V ktorej z možností sú slová, ktoré treba dosadiť na zvýraznené miesta v básni v uvedenom poradí?

A. moja, tráve, sám, cítiš

C. naša, ktorom, opustený, cítiš

B. moja, ktorom, sám, vidíš

D. naša, tráve, opustený, vidíš

2. Keby sa posledná strofa prepísala do neviazanej reči, koľko čiarok by bolo nutné doplniť?

A. 2

B. 3

C. 4

D. 5

3. Vyberte správnu možnosť.

Báseň *Neľútostná samota* je lyrická, pretože lyrický hrdina:

A. sa pýta, čoho sa bojí,

C. používa rým a strofy,

B. píše o svojom vnútri,

D. núti nás k zamysleniu.

4. Lyrický hrdina je v rozporení, ktoré by sa dalo označiť ako:

A. nostalgia,

C. heroizmus,

B. entuziazmus,

D. optimizmus.

5. Ktorý umelecký prostriedok v básni nenájdete?

A. epiteton,

C. prirôvanie,

B. personifikáciu,

D. metaforu.

6. Ktoré tvrdenie o básni je nepravdivé?

- A. Lyrický hrdina je sklamaný ľudskou zlobou.
- B. Báseň môžeme zaradiť do osobnej lyriky.
- C. Báseň je napísaná v singulári nominatívu.
- D. Lyrický hrdina by sa rád plavil po mori.

7. Podľa ktorého vzoru skloňujeme podstatné meno *faloš*?

- A. stroj
- B. dub
- C. kosť
- D. dlaň

8. Ako nazývame zvýraznený znak v poslednom verši?

UKÁŽKA 2

Zvonček vyzváňal – ale v dome sa nič nepohlo.

Na dverách bolo aj klopadlo. Major Burnaby ho chytil a viac ráz mocne zaklopal – znelo to ako hromobitie.

V dome bolo ticho ako v hrobe.

Major sa vzdal ďalších pokusov. Chvíľu nerozhodne stál, potom sa vrátil po chodníku k bráne a pokračoval ďalej po ceste, ktorou prišiel do Exhamptonu. Po sto metroch sa ocitol pred policajnou stanicou.

Krátko zaváhal, no napokon sa rozhodol a vošiel. Strážmajster Graves, ktorý majora Burnabyho dobre poznal, vstal a zatváril sa prekvapene.

„No toto, pán major, čo robíte vonku v takom nečase?“

„Počúvajte,“ povedal úsečne Burnaby, „Vyzváňam a klopem kapitánovi na dvere, ale nikto neodpovedá.“

„Aha, rozumiem, dnes je piatok.“

Graves bol oboznámený so zvykmi oboch priateľov. „Ale hádam ste sem v tomto počasí nemerali cestu až zo Sittafordu? Kapitán vás istotne nečaká.“

„Čaká, nečaká, som tu,“ vyhlásil Burnaby. „A ako som už povedal, neviem sa dostať dnu. Zvonil som, klopal, ale nikto neotvoril.“

Agatha Christie: Sittafordská

K ukážke 2 sa vzťahujú úlohy 9 – 16.

9. Napíšte názov žánru, ktorý preslávila Agatha Christie. Zarad'te ho do literárneho druhu.

10. Ktoré slovo sa hodí do názvu diela spisovateľky?

- A. spoločnosť
- B. polícia
- C. svadba
- D. záhada

11. Vytvorte podmieňovací spôsob sloviac podčiarknutých v texte ukážky 2.

12. Ktoré ustálené slovné spojenie najlepšie zachytáva vzťah medzi kapitánom a majorom?

- A. Vrana k vrane sadá, rovný rovného si hľadá.
- B. Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.
- C. Aký otec, taký syn.
- D. Všade dobre, doma najlepšie.

13. Ako nazývame krátke epické žánre/ustálené slovné spojenia z úlohy 12?

14. Čo v texte ukážky 2 označujú úvodzovky?

15. Z textu ukážky 2 vyplýva, že:

- A. strážmajster majora Burnabyho už stretol.
- B. kapitán býval v opustenom dome sám.
- C. keď major klopil na dvere, bili hromy.
- D. kapitán už majora nečakal, pretože bol piatok.

16. Vypíšte číslovky v nasledujúcich vetách slovom.

- A. Major meral cestu zo Sittafordu už 3. krát. _____
- B. Strážmajster Graves mal 25 rokov. _____
- C. Na 48. deň prestalo pršať. _____

17. Doplňte do textu správne písmená.

Na __šenie a láska v srdciach skupiny ľudí stáli na začiatku rozhodnutia založiť organizáciu __loboda zvierat. Po devä __nást __ch rokoch práce pre zvieratá sa počet tak __chto ľudí rozrástol na nieko __ko tisíc. Dnes má __rganizácia centrum v Bratislave, v __acero pobočiek po celom __lovensku a vyv __ja množstvo aktiv __t. Naš __m cie __om je zastaviť krutosti na zvieratách a pr __sadzovať zdravé spolunažívanie ľudí a zvierat.

(upravené - www.slobodazvierat.sk/O-nas.20.0.html)

UKÁŽKA 3

Poznáme sa už od malička. Ja a môj kamarát Karol. Bývame na jednej ulici, chodíme do jednej školy a dokonca i do rovnakej triedy. Sme nerozlučná dvojica. Často nám vravia, že sme na nerozoznanie. Avšak nie je to celkom tak. Karol sa veľmi rád mieša do chúlостivých vecí, a preto má často nepríjemnosti, no nemá rád ľudí, ktorí sú falošní. Čo-to vydrží, no veľakrát som mu už hovoril, nech sa nestará do problémov druhých.

18. Vyberte z nasledujúcich frazeologizmov tie, ktoré zodpovedajú charakteristike Karola, podčiarknitej v ukážke 3.

pchať prsty medzi dvere, klobúk dolu pred ním, robí si z nás dobrý deň, tečie mu za golier, obracať sa ako vietor fúka, nepreložiť krížom slamy, spustiť gajdy, neskoro plakať nad rozliatym mliekom, nepreložiť krížom slamy, nebyť z cukru, pchať nos do niečoho, podobať sa ako vajce vajcu

19. V ktorej z možností sú len lyrické žánre? Zakrúžkujte správnu odpoveď.

- A. ľudová pieseň, hymna, óda,
- B. epigram, bájka, povesť,
- C. rozprávka, komiks, pranostika,
- D. básnická skladba, báj, tragédia.

20. Zakrúžkujte možnosť, v ktorej nie je rad slov s rovnakým štylistickým príznakom.

- A. fičať, imidžový, telka,
- B. aritmetika, syntéza, síra,
- C. groš, dereš, žalár,
- D. perute, mesiac, slnko.

UKÁŽKA 4

Pán Turuk, na úvod by som sa rád spýtal na cestu, po ktorej ste sa v živote vydali. Je to hladučká diaľnica s bezpečnými zvodidlami, alebo úzka, kľukatá cestička plná výmoľov a nebezpečných zrázov?

To je veľmi zaujímavá otázka. Aby som na ňu odpovedal správne, svoju cestu by som charakterizoval ako kombináciu super rýchlej diaľnice a kľukatej cestičky položenej na horskom zráze. V detstve vždy začínate svoju púť na pohodlnej ceste bez hrbolov, ktorú pre vás pripravili rodičia. V čase dospievania je na vás, ktorou cestou sa vydáte. Či budete pokračovať bez námahy a úsilia ďalej po diaľnici, alebo si vyberiete vlastnú cestu. Tá väčšinou býva pokrytá kameňmi a plná výmoľov. Je len na vás, či sa vám podarí prekonať všetky nástrahy, alebo sa na pol ceste obrátite. Ja som sa rozhodol pre cestu, na ktorej som prežil mnohé zaujímavé udalosti. Naučil som sa, že bez vlastnej vôle a snahy nikdy nesiachnete na svoje sny. Bez úsilia to jednoducho nejde.

(Calvera - www.milliardcity.com)

K ukážke 4 sa vzťahujú úlohy 21 – 24.

21. Správne skombinujte uvedené slovné spojenia s bodmi A. - D. Dve slovné spojenia sú navyše.

spáchať samovraždu, naplniť niečo, ukradnúť niečo, uchopiť niečo, veľa zaplatiť, začať čítať

- A. siahnuť na svoje sny _____
- B. siahnuť po knihe _____
- C. siahnuť na cudzie _____
- D. siahnuť hlboko do vrečka _____

22. Vyberte správne synonymum k slovu zráz z ukážky 4.

- A. priesmyk
- B. dolina
- C. svah
- D. lúka

23. Posledná veta textu ukážky 4 je:

- A. jednočlenná slovesná,
- B. jednočlenná neslovesná,
- C. dvojčlenná úplná,
- D. dvojčlenná neúplná.

24. Do ktorého jazykového štýlu uvedený žánr patrí?

- A. administratívneho,
- B. publicistického,
- C. rečnickeho,
- D. odborného.

KLÚČ**Vzorový prijímací test zo slovenského jazyka a literatúry****GYMNÁZIUM JURA HRONCA**

1. B
2. C
3. B
4. A
5. C
6. D
7. D
8. emotikon/smajlík
9. detektívny román/ detektívka epika
10. D
11. zatváril by sa, zvonil by som
12. A
13. príslovia
14. priamu reč/prehovor postáv/reč postáv
15. A
16. tretíkrát, dvadsaťpäť, štyridsiaty ôsmy
- 17.

Nadšenie a láska v srdciach skupiny ľudí stáli na začiatku rozhodnutia založiť organizáciu **S**loboda zvierat. Po devätnástich rokoch práce pre zvieratá sa počet takýchto ľudí rozrástol na niekoľko tisíc. Dnes má organizácia centrum v Bratislave, viaceró pobočiek po celom Slovensku a vyvíja množstvo aktivít. Naším cieľom je zastaviť krutosti na zvieratách a presadzovať zdravé spolunažívanie ľudí a zvierat.

2013

18.

pchat' prsty medzi dvere – miešať sa do nebezpečných, chúlостivých vecí,

klobúk dolu pred ním - zasluhuje si úctu, vzbudzuje rešpekt,

robí si z nás dobrý deň – posmieva sa, neberie vážne našu mienku,

tečie mu za golier – je v zlej, ťažkej situácii, pribúdajú mu nepríjemnosti

obracat' sa po vetre / ako vietor fúka – byť falošný, podlizuje sa
nepreložiť krížom slamy – byť lenivý, nič nerobiť

spustiť gajdy – plakať, nariekať

neskoro plakať nad rozliatym mliekom – neskoro si uvedomiť chybu, ktorú sme urobili

nepreložiť krížom slamy – byť lenivý, nič nerobiť

nebyť z cukru - nebyť chúlостivý, vedieť niečo vydržať

pchat' nos do niečoho – nestarať sa do niečoho

podobat' sa ako vajce vajcu - byť na nerozoznanie

19. A

20. D

21.

A siahnúť na svoje sny – naplniť ich

B siahnúť po knihe – začať čítať

C siahnúť na cudzie – ukradnúť

D siahnúť hlboko do vrečka – veľa zaplatiť

22. C

23. A

24. B